

Federaal Memorandum

2011 - 2012

SABAM – ALGEMENE DIRECTIE

Aarlenstraat 75-77 > 1040 Brussel

Tel.: +32 (0)2 286 82 65

externe.relaties@sabam.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
ALLE HENS AAN DEK!.....	3
I. Context	5
1.1. De essentiële rol van de auteur in het creatieve proces.....	5
1.2. De nationale en internationale erkenning van het principe van het exclusieve recht van de auteur	5
II. De verwachtingen van SABAM	7
2.1. Respect voor het auteursrecht op het internet.....	7
2.2. Een verlaagd en uniform btw-tarief op alle culturele werken.....	8
2.3. Snelle uitvaardiging van de ontbrekende KB's inzake reprografie, kopiëren voor eigen gebruik, digitale uitzonderingen ten gunste van het onderwijs en van het wetenschappelijk onderzoek en herziening van het KB inzake openbare uitlening	10
2.4. Behoud van het federale statuut van het auteursrecht en van het privékarakter van het beheer ervan	12
2.5. Behoud van de culturele diversiteit.....	13
Bijlage 1 – SABAM: algemeen.....	15
1.1. Aard en doel.....	15
1.2. Missie	15
1.3. Visie	15
1.4. Waarden.....	16
1.5. Structuur, organen en werking.....	16
1.6. Kwaliteit, transparantie en deugdelijk bestuur	17
1.7. Controles.....	17
Bijlage 2 – De kerncijfers van SABAM	19
2.1. Overzicht	19
2.2. De inningen	19
GLOSSARIUM	20

Stijn Coninx, Voorzitter

Christophe Depreter,
Algemeen Directeur

ALLE HENS AAN DEK!

De algemene economische crisis die we doormaken is niets nieuws voor de creatieve gemeenschap. Niet dat het de auteurs aan inspiratie ontbreekt. Integendeel, : ze schrijven zoals vandoors liedjes, scenario's, boeken, ze maken foto's en films. Maar elk jaar daalt hun inkomen en wordt het moeilijker om van hun werk te leven.

SABAM mag dan de grootste inspanningen leveren om alsmaar moderner en efficiënter te werken maar die hebben enkel zin als de volgende regering ook maatregelen treft om de vergoedingen van de auteurs te beschermen maar ook te bevorderen.

Onze 36.000 leden / rechthebbenden / scheppende kunstenaars beseffen dat we op een kantelmoment zijn aangekomen. Ofwel beseft de politiek de ernst van de situatie, ofwel kan de creativiteit er enkel bij inboeten. Ofwel slagen we erin om krachtige, vernieuwende en moedige maatregelen te treffen, ofwel zal een groot deel van de creatieve gemeenschap een andere activiteit moeten uitoefenen.

Nu men de mond vol heeft over culturele diversiteit, welke keuze zal er gemaakt worden?

Zullen onze auteurs op het altaar van technologie en onbeperkte laissez- faire geslachttofferd worden?

Men heeft er blijkbaar geen enkel moreel probleem meer mee om zich ongegeneerd en gratis te bedienen van het aanbod aan creatieve inhoud omdat het toch zo makkelijk beschikbaar is. Dan hoeft het ons ook niet te verbazen dat alles wat makkelijk zonder betaling of controle te ' verkrijgen ' is als ' gratis ' wordt ervaren: de wi-fi verbinding van de burens, het downloaden van muziek, films en nu ook al boeken en strips ...

Daarom hebben wij vijf concrete eisen om de rechten van alle auteurs op te waarderen en beter te vergoeden in de exploitatieketen:

1. een sterke auteursrechtelijke bescherming bij online exploitaties van beschermde werken,
2. een verlaagd en uniform btw-tarief van 6% op alle culturele werken, met inbegrip van muziekwerken,
3. snelle uitvaardiging van de ontbrekende KB's inzake reprografie, kopiëren voor eigen gebruik, digitale uitzonderingen ten gunste van onderwijs en van het wetenschappelijk onderzoek, en herziening van het KB inzake openbare uitlening,
4. behoud van het federale statuut van het auteursrecht en van het privé-karakter van het beheer ervan,
5. behoud van de culturele diversiteit.

In de bijlagen haalt SABAM in een korte voorstelling een paar van haar troeven aan: de kwaliteit van de geleverde diensten, de transparantie, het streven naar deugdelijk bestuur en de talrijke controles waaraan ze wordt onderworpen. Dit alles maakt van onze vereniging een efficiënte, rechtmatige en

onvermijdelijke gesprekspartner. Deze voorstelling wordt vervolledigd door enkele kerncijfers m.b.t. haar inkomsten, kosten en verdelingen.

SABAM behoort haar leden toe, niet zichzelf en nog minder haar directie. Ze is een unieke verzamelplek voor haar leden, die zowel scheppers als aandeelhouders zijn. Ze zoekt niet zichzelf te verrijken of op zichzelf en voor zichzelf te leven. Met een gemiddeld kostenpercentage van 12 % kan men deze bewering moeilijk volhouden. Neen, SABAM wil ervoor zorgen dat de technologie geen voorwendsel wordt voor derden om de inkomsten die haar leden toekomen in te palmen. Het is dus haar essentiële verantwoordelijkheid om deze eisen te stellen.

Dit memorandum is als pdf beschikbaar in het Nederlands en in het Frans op onze website (www.sabam.be). Een samenvatting is ook in het Duits beschikbaar.

Indien u over dit onderwerp meer informatie wenst te krijgen, aarzel niet om ons via het e-mail adres: externe.relaties@sabam.be te contacteren.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Stijn Coninx', with a long horizontal flourish extending to the right.

Stijn Coninx

Voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Christophe Depreter', with a long horizontal flourish extending to the right.

Christophe Depreter

Algemeen Directeur

I. Context

1.1. De essentiële rol van de auteur in het creatieve proces

De auteur – ook wel scheppend kunstenaar genoemd – ligt aan de basis van een belangrijk waarde scheppend proces.

Neem nu het voorbeeld van een schrijver. Door de vermogensrechten die hij op zijn werk heeft, kan hij met een uitgever onderhandelen over de voorwaarden voor publicatie van zijn literaire werk. De uitgever zal de auteur in vele gevallen een voorschot betalen en vervolgens het boek in de handel brengen. Daarna wordt de uitgeverij misschien benaderd door een filmproducent die interesse heeft in het scenario. De film wordt vervolgens in de bioscoop vertoond en later op dvd uitgebracht. Waarna hij ten slotte ook nog op televisie gedraaid wordt. In elk stadium van die creatieve keten wordt er waarde gecreëerd.

Op die manier leveren de creatieve industrieën een grote bijdrage aan de Belgische economie, door hun omzet, investeringen, tewerkstelling en/of bruto toegevoegde waarde van het BBP¹.

Door middel van zijn werk draagt een auteur bij tot de economische en culturele verrijking van heel de samenleving. Daarmee is hij een drijvende kracht achter een duurzame economische en culturele ontwikkeling.

1.2. De nationale en internationale erkenning van het principe van het exclusieve recht van de auteur

Een auteur geniet exclusieve rechten op zijn werk. Dit betekent dat alleen de auteur het recht heeft om de exploitatie van zijn werk toe te staan of te verbieden en het dus bijvoorbeeld te laten reproduceren, aan het publiek mee te delen of op verzoek ter beschikking te stellen. Met andere woorden: om een beschermd werk te mogen gebruiken is voorafgaande toestemming van de auteur nodig. Alleen de auteur of zijn rechthebbenden (zijn erfgenamen of de persoon aan wie hij zijn rechten heeft afgestaan – uitgever, beheersvennootschap, enz.) hebben het recht om een dergelijke toestemming te verlenen, gedurende de hele termijn van het auteursrecht (tot zeventig jaar na het overlijden van de auteur).

De exclusieve rechten van de auteur werden internationaal erkend door de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst van 9 september 1886² **en in België** door de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten³.

De exclusieve rechten van de auteur op internet werden voor het eerst erkend door het Verdrag van de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom (WIPO) inzake auteursrecht van 20 december 1996⁴. De Europese Richtlijn 2001/29 van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde

¹ Zie onder meer de studie van Arthena gepubliceerd op 22 oktober 2009 via www.arthena.be.

² Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst van 9 september 1886, aangevuld in Parijs op 4 mei 1896, herzien in Berlijn op 13 november 1908, aangevuld in Bern op 20 maart 1914, herzien in Rome op 2 juni 1928, in Brussel op 26 juni 1948, in Stockholm op 14 juli 1967 en in Parijs op 24 juli 1971 en gewijzigd op 28 september 1979.

³ Wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten, B.S., 27 juli 1994, 19297 ; err. B.S. 5 november 1994, 27467 en B.S. 22 november 1994, 28832.

⁴ Verdrag van de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom (WIPO) inzake auteursrecht, aangenomen in Genève op 20 december 1996.

aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij⁵ doet dat eveneens.

Vandaag maakt de creatieve sector een nooit geziene crisis door⁶, onder meer omdat **het principe van het exclusieve recht van de auteur niet wordt nageleefd bij elke vorm van gebruik.**

SABAM vraagt dan ook dat de overheid maatregelen zou treffen om de essentiële rol van de auteur in de economische keten die voortvloeit uit zijn creativiteit, naar waarde te schatten.

SABAM doet een beroep op de integriteit van de overheid en haar taak om de wetten die zij aanneemt en uitvaardigt, ook te doen naleven. SABAM hoopt dan ook dat er gehoor wordt gegeven aan de volgende eisen.

⁵ Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij, Publicatieblad nr. L 167/10 van 22/06/2001 p. 0010 – 0019.

⁶ Zie voor meer informatie de studie van SABAM “voor een eerlijke vergoeding van de creativiteit op het internet”, april 2010, terug te vinden op de website www.sabam.be.

II. De verwachtingen van SABAM

2.1. Respect voor het auteursrecht op het internet

Internet blijft de eerste plaats waar beschermde werken geëxploiteerd en geconsumeerd worden. Ongeacht de oorsprong, het formaat of het genre worden deze werken dagelijks gedownload, gestreamd of gedeeld door duizenden verschillende internetsurfers, die ze raadplegen of opslaan op alle mogelijke en denkbare dragers (pc's, smartphones, tablet-pc's, de cloud, enz.).

Hoewel de technologische revolutie zonder deze werken nutteloos zou zijn, **worden de auteurs op de internetmarkt toch onmiskenbaar over het hoofd gezien**. Sterker nog, de inkomsten die ze uit hun creatieve activiteiten halen, dalen jaar na jaar, niettegenstaande dat de vraag naar deze werken tegelijkertijd groeit.

Dit fenomeen is des te bedroevender daar de andere spelers op de internetmarkt deze problemen helemaal niet ondervinden.

In de eerste plaats denkt SABAM aan **de Internet Access Providers (IAP's)**, die hun businessstrategie opbouwen rond de downloadsnelheid en het datavolume. Hun klanten, die ook toegang kunnen krijgen tot meer werken en tegen een hogere snelheid, betalen de IAP's maandelijks abonnementskosten die hen comfortabele winsten verzekeren zonder dat de auteurs hier enigszins bij betrokken worden.

In dit verband heeft SABAM dus de financiële voorwaarden bepaald voor het geven van toestemming aan de IAP's voor de doorgifte van beschermde werken. Mocht het nodig zijn, is ze bereid om deze eis voor de rechtbanken te brengen.

Gezien het enorme aantal werken dat op de netwerken van de IAP's circuleert, meent SABAM dat de wijze van uitoefening van het exclusieve recht van de auteurs voor deze exploitatie die van het verplicht collectief beheer zou moeten zijn, net als bij de wettelijke regeling voor kabel distributie.

De **hostingplatformen** zijn de tweede grote categorie van spelers op de internetmarkt. Over het algemeen zijn zij gevoeliger voor de problematiek van het auteursrecht en ontwikkelen zij hun platformen door in principe vooraf akkoorden te sluiten met de vertegenwoordigers van de rechthebbenden. In de afgelopen maanden zijn er in België bijna gelijktijdig verschillende content aanbieders verschenen, m.n. online muziekwebsites (Deezer, Spotify, Simfy, We7, enz.), die de internetsurfers een globale muziekcatalogus aanbieden via een simpele muisklik. Het business model van deze exploitanten steunt op reclame op hun site en/of op abonnementsformules. SABAM verheugt zich uiteraard over dit soort initiatieven, maar moet vaststellen dat haar auteurs absoluut **niet kunnen (over)leven op de vergoedingen die ze op het einde van de rit zullen ontvangen** voor de permanente terbeschikkingstelling van hun werken. Bovendien hebben de akkoorden die SABAM met dergelijke platformen heeft kunnen sluiten geen betrekking op de doorgifte door IAP's en maken ze dus geen deel uit van de door hen gerealiseerde inkomsten.

Een derde essentieel luik in dit overzicht is uiteraard **de illegale content**, die op het internet blijft circuleren, hetzij bij gebruikers, hetzij op niet-toegelaten websites. De impact hiervan is altijd moeilijk te meten, maar uit de beschikbare cijfers blijkt niettemin dat **de instorting van de markt voor fysieke dragers** (cd, dvd, blu-ray) **absoluut niet gecompenseerd wordt door de ontvangsten uit het legale aanbod (platformen zoals iTunes, eMusic, Video on Demand)**. Aangezien de individuele vervolging van overtredende internetsurfers geen realistische optie is en de algemene controle instrumenten niet kunnen worden ingevoerd ten aanzien van de van kracht zijnde Europese wetgeving, kan men beter begrijpen dat de auteurs zich aan hun (trieste) lot overgelaten voelen.

Uit dit korte overzicht blijkt dat het huidige internet een reële onevenwichtigheid heeft gecreëerd tussen de mogelijkheden die het zijn gebruikers aanbiedt en het legitieme respect voor de rechten van hen die de inhoud ervan verzorgen. Anderzijds is SABAM zich er terdege van bewust dat het internet een prachtig hulpmiddel is voor culturele diversiteit en het delen van kennis. In deze context is zij bereid om oplossingen te bieden die rekening houden met de uitdagingen van deze ingewikkelde problematiek in al haar facetten. Met het oog op het enorme aantal werken dat beschikbaar is op het internet en daar geconsumeerd wordt, is SABAM van mening dat de wijze van uitoefening van het exclusieve recht van de auteurs voor deze wijdverbreide exploitatie die van het verplicht collectief beheer zou moeten zijn, net als bij de wettelijke regeling voor kabeldistributie.

2.2. Een verlaagd en uniform btw-tarief op alle culturele werken

a. Digitale boeken

Voor digitale boeken wordt momenteel in België een btw-tarief van 21% gehanteerd, in overeenstemming met de Uitvoeringsverordening 282/2011 van de Europese Raad van 15 maart 2011⁷, die de verkoop van digitale boeken als een 'dienst' beschouwt. Hierdoor wordt deze verkoop dus uitgesloten van een verlaagd btw-tarief. De toepassing van een verlaagd tarief is in het bijzonder voorbehouden voor boeken op een papieren drager, krachtens het Koninklijk Besluit op de btw⁸.

Het Belgische btw-stelsel is beperkter dan het Europese btw-stelsel. De Europese btw-richtlijn 2006/112/EG werd in mei 2009 gewijzigd door het Europees Parlement om de lidstaten van de Europese Unie (EU) toe te laten om het btw-tarief voor boeken op 'alle fysieke dragers'⁹ te verlagen, met inbegrip van digitale boeken op een digitale, fysieke drager. Door die wijziging kwam met andere woorden een einde aan de discriminatie tussen de verkoop van papieren boeken en die van boeken op andere soorten dragers, zoals cd's en cd-roms. Ter motivatie wees het Europees Parlement erop dat die maatregel geen groot probleem vormt voor de goede werking van de interne markt en positieve gevolgen zou hebben voor de creatie van banen en de bestrijding van de zwarte economie. Dit is een eerste stap die werd gezet om het btw-tarief in de boekensector gelijk te schakelen zonder nog een onderscheid te maken tussen de verschillende reproductiedragers.

Toch hebben een aantal lidstaten van de Europese Unie reeds maatregelen genomen om een einde te maken aan deze discriminatie. Zo heeft Frankrijk beslist om met ingang van 1 januari 2012 het btw-tarief voor alle digitale boeken te verlagen tot 5,5%. Ook Spanje heeft beslist de btw op digitale boeken te verlagen tot 4%. Daarnaast heeft Zweden op dit vlak het initiatief genomen om nog voor de wij-

⁷ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 van de Raad van 15 maart 2011 houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

⁸ Bijlage, Tabel 1, Rubriek XIX van het Koninklijk Besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven.

⁹ Richtlijn 2009/47/EG van de Raad van 5 mei 2009 heeft de bepalingen van de bijlage III van de richtlijn 2006/112/EG van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over toegevoegde waarde aangepast, zodat vanaf heden aan het verlaagd btw-tarief kunnen worden onderworpen: de leveringen van boeken, op elk type van fysieke drager, kranten en tijdschriften, met uitzondering van het materiaal dat volledig of in hoofdzaak aan reclame is gewijd. De richtlijn 2009/47/EG wijzigd het artikel 98, paragraaf 2, al. 2 van de voornoemde richtlijn 2006/112/EG niet. Dit artikel 98 sluit uitdrukkelijk de diensten verleend via elektronische weg van het toepassingsgebied van verlaagde tarieven uit, die worden opgesomd in de bijlage II van deze richtlijn. Dit is met name het geval voor de gedigitaliseerde inhoud van gedownloade boeken en andere elektronische publicaties. De lidstaten moeten aldus een normaal btw-tarief toepassen op de gedownloade boeken in elektronisch formaat.

ziging van de richtlijn van 2009 het btw-tarief voor audioboeken (boeken om naar te luisteren) eenzijdig te verlagen, tegen de tekst van de toen van kracht zijnde btw-richtlijn in.

In België werd op 5 oktober 2009 een wetsvoorstel ingediend door Senator Sabine de Bethune c.s.¹⁰ dat de verlaging van het btw-tarief voor digitale boeken op een fysieke drager tot 6% beoogt. Tot op heden werd dit wetsvoorstel echter niet behandeld.

Op woensdag 14 december keurde de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement unaniem het resolutievoorstel 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen'¹¹ goed. Via dit actieplan vraagt het parlement de Vlaamse Regering 15 concrete aanbevelingen te implementeren in haar beleid. De maatregelen moeten de nodige ademruimte creëren voor een leefbare muzieksector in Vlaanderen. Het Vlaams Parlement wijst de federale overheid eveneens op haar verantwoordelijkheid en stelt een reeks maatregelen voor om de financiële zelfredzaamheid van de muzieksector te bevorderen, waaronder de verlaging van het btw-tarief op cultuurproducten.

Desalniettemin lijkt er op Europees niveau eensgezindheid te bestaan over de noodzaak om het btw-tarief op digitale boeken te verlagen. Zo heeft Neelie Kroes, Europees Commissaris voor de Digitale Agenda, tijdens een toespraak voor de Federation of European Publishers in Frankfurt het onderscheid gehekeld tussen digitale en papieren boeken¹².

Bovendien werd op 15 november 2011 een ontwerpresolutie¹³ ingediend bij het Europees Parlement dat de Europese Commissie duidelijk vraagt om een verlaagd btw-tarief toe te passen voor alle culturele goederen en diensten, ongeacht de wijze waarop deze worden aangeleverd, met name in de digitale omgeving (bijvoorbeeld het downloaden van digitale boeken). Deze resolutie stelt o.a. dat de huidige formulering van de Richtlijn 2006/112/EG een belemmering vormt voor de toegang tot cultuurgoederen voor de EU-inwoner en dat het onaanvaardbaar is dat voor hetzelfde werk verschillende btw-tarieven gelden, al naargelang deze online dan wel via de traditionele offline markt worden verkocht.

SABAM wenst dan ook duidelijk te stellen dat zij achter deze voorstellen staat en hoopt dat zowel de Europese als de Belgische wetgevers snel werk zullen maken van deze noodzakelijke verlaging van de btw-tarieven voor alle digitale boeken die online verkocht worden.

b. Muziekwerken

SABAM beklemtoont echter dat naast de boekensector ook andere sectoren nood hebben aan ondersteuning.

¹⁰ Wetsvoorstel tot invoering van een verlaagd btw-tarief voor digitale boeken, zie: <http://www.senate.be/www/?Mlval=/publications/viewPubDoc&TID=67114714&LANG=nl>.

¹¹ Zie het resolutievoorstel 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen' ingediend op 1 december 2011 en unaniem goedgekeurd op 14 december 2011 op initiatief van de parlementsleden Philippe De Coene, Johan Verstreken, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Herman Schuermans, Bart Caron en Yamila Idrissi, Vlaams Parlement, stuk 1390 (2011-2012) n°1, 6p. De goedkeuring van deze resolutie volgt zelf op de conclusies van Forum 2020, een initiatief van minister van Cultuur J. Schauvliege, en op een discussie die gevoerd werd tijdens de hoorzitting van 18 maart 2010 in de plenaire vergadering van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement, onder voorzitterschap van Ph. De Coene, en met de medewerking van Bart Caron en Johan Verstreken (Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 502/1).

¹² Books in the 21st century- Frankfurt Book Fair – Opening address to representatives & members of Federation of European Publishers, Frankfurt 13 October 2011; zie: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/11/660&type=HTML>.

¹³ Ontwerpresolutie van 15 november 2011 over modernisering van de btw-wetgeving ter stimulering van de digitale interne markt, B7-0611/2011, zie: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP/TEXT+MOTION+B7-2011-0611+0+DOC+XML+V0/NL>.

De Belgische overheid heft vandaag nog 21% btw op de prijs van een cd of een dvd, terwijl de btw op een concert- of bioscoopticket slechts 6% en die op de verkoop van een abonnement op digitale televisie 12,5% bedraagt¹⁴. Een boek over Jacques Brel is aan 6% btw onderworpen omdat het als een "cultuurproduct" wordt beschouwd, terwijl een cd met werken van Jacques Brel niet als dusdanig wordt gezien (21% btw).

Boeken, brochures en soortgelijk drukwerk, kranten en periodieke publicaties, albums en fotoboeken en teken- en kleurboeken voor kinderen zijn in België inderdaad aan het verlaagde tarief van 6 % onderworpen. Handgeschreven of gedrukte muziek, het entreegeld voor shows, schouwburgen, circussen, kermissen, amusementsparken, concerten, musea, dierentuinen, bioscopen, tentoonstellingen en andere soortgelijke culturele voorzieningen alsook de verkoop van kunstwerken en de afstand van auteursrechten genieten eveneens het verlaagde btw-tarief van 6%.

De verkoop van muziekwerken die op een fysieke drager zijn gereproduceerd of legaal van internet zijn gehaald, en de verkoop van andere geluidsopnamen is echter onderworpen aan het normale btw-tarief, dat in België momenteel 21% bedraagt.

Dat verschil in behandeling tussen verschillende cultuurproducten, die in sommige gevallen aan 6% en in andere aan 21% btw onderworpen zijn, zint de muzieksector hoegenaamd niet.

Bovendien variëren de btw-tarieven die in de Europese Unie (EU) op de verkoop van muziek van toepassing zijn, momenteel aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat.

Nu de muziekindustrie in Europa een crisis zonder voorgaande doormaakt, wordt ze geconfronteerd met een btw-wetgeving die nog niet is aangepast aan de verder ontwikkelde verspreidings- en reproductietechnieken.

c. Cultuurproducten

Het btw-tarief op alle cultuurproducten gelijkgeschakelen en ze onderwerpen aan het verlaagd tarief dat in elke lidstaat van toepassing is, zou de concurrentievervalsing sterk verminderen.

Daarom wil SABAM er de aandacht op vestigen dat in de EU dringend een geharmoniseerd verlaagd btw-tarief voor alle culturele goederen en diensten moet worden ingevoerd, ongeacht hun aard en wijze van verspreiding.

2.3. Snelle uitvaardiging van de ontbrekende KB's inzake reprografie, kopiëren voor eigen gebruik, digitale uitzonderingen ten gunste van het onderwijs en van het wetenschappelijk onderzoek en herziening van het KB inzake openbare uitleening

a. Reprografie

De wettelijke uitzondering voor reprografie laat onder bepaalde voorwaarden het (foto)kopiëren van korte fragmenten of zelfs complete beschermde werken (artikel, foto, enz.) toe. In ruil hebben de au-

¹⁴ Bijlage H van Richtlijn 92/77/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 tot aanvulling van het gemeenschappelijk stelsel van de belasting over de toegevoegde waarde en tot wijziging van Richtlijn 77/388/EEG. In die bijlage is een lijst van leveringen van goederen en diensten vastgelegd waarop verlaagde btw-tarieven mogen worden toegepast, en punt 7 daarvan luidt: "Het verlenen van toegang tot shows, schouwburgen, circussen, kermissen, amusementsparken, concerten, musea, dierentuinen, bioscopen, tentoonstellingen en soortgelijke culturele evenementen en voorzieningen. Ontvangst van radio- en televisie-uitzendingen".

teurs en uitgevers van de werken recht op een vergoeding die geïnd wordt door de overkoepelende beheersvennootschap Reprobel.

In 2005 heeft de wetgever de uitzondering voor reprografie uitgebreid naar het printen¹⁵ (ofwel de reproductie op papier vanaf een digitale bron). Die wijziging kan echter pas in werking treden na de uitvaardiging van een KB. Zonder dat KB kan Reprobel geen reprografierechten innen op de prints die van beschermde werken worden gemaakt. Daardoor derven de rechthebbenden belangrijke inkomsten.

SABAM wenst een spoedige publicatie door de FOD Economie van een KB dat de wet van 22 mei 2005 in voege laat treden. Dat zal enerzijds de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wettelijke uitzondering van de reprografie tot prints tot gevolg hebben, en anderzijds de nieuwe Adviescommissie Reprografie in werking doen treden.

SABAM vraagt bovendien dat er dringend een tweede KB wordt gepubliceerd om de printers (met hun bijbehorend tarief) waarmee beschermde werken worden afgeprint, toe te voegen aan de lijst van apparaten die onderworpen zijn aan een reprografievergoeding.

b. Kopiëren voor eigen gebruik

De uitzondering voor kopiëren voor eigen gebruik staat de reproductie van geluids- en audiovisuele werken op een digitale drager toe, uitgevoerd binnen en strikt voorbehouden aan de familiekring. In ruil hebben de rechthebbenden recht op een vergoeding die geïnd en verdeeld wordt door de overkoepelende beheersvennootschap Auvibel.

In 2005 heeft de wetgever de uitzondering van kopiëren voor eigen gebruik uitgebreid tot literaire en fotografische werken¹⁶, maar ook deze wijziging kan pas in werking treden na de uitvaardiging van een KB.

In december 2009 werd wel een nieuw KB¹⁷ gepubliceerd met toevoeging van een lijst van nieuwe dragers en apparaten die onderworpen worden aan een vergoeding, en met de nieuwe tarieven. Maar dat KB is nog genomen onder de oude auteurswet van 1994 en dus komen de auteurs en uitgevers van genoemde werken nog niet in aanmerking voor thuiskopierechten. Ook hier derven de rechthebbenden belangrijke inkomsten.

SABAM wenst een spoedige publicatie door de FOD Economie van een KB waardoor ook de auteurs en uitgevers van literaire werken (partituren inbegrepen) en van fotografische werken recht hebben op een vergoeding voor de reproductie ervan op een digitale drager uitgevoerd in de familiekring. De inwerkingtreding van het KB zal ook de oprichting van de nieuwe Adviescommissie Thuiskopie met zich meebrengen zoals bepaald in de auteurswet van 2005.

c. Digitale uitzonderingen ten gunste van het onderwijs en van het wetenschappelijk onderzoek

De eerste uitzondering, ten gunste van het onderwijs, dateert al van 1998. Zij laat toe beschermde werken op een digitale drager te kopiëren ter illustratie bij het onderwijs of wetenschappelijk onderzoek. De tweede uitzondering, ten gunste van wetenschappelijk onderzoek, werd in 2005 ingevoerd en laat toe beschermde werken aan studenten, leerkrachten en vorsers ter beschikking te stellen op

¹⁵ Wet van 22 mei 2005 houdende de omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 2001/29/EG van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij, B.S., 27.05.2005.

¹⁶ Wet van 22 mei 2005 houdende de omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 2001/29/EG van 22 mei 2001, op.cit.

¹⁷ KB van 17 december 2009 betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik voor de auteurs, de uitvoerende kunstenaars en de producenten van fonogrammen en van audiovisuele werken, B.S., 23 december 2009.

een gesloten netwerk van die instellingen (intranet)¹⁸. Deze uitzonderingen betreffen zowel geluids- en audiovisuele werken als literaire en fotografische werken. Beide uitzonderingen zijn al in werking getreden, maar de uitvoeringsbesluiten met de wettelijke vergoedingen voor deze uitzonderingen zijn nog steeds niet gepubliceerd. Bijgevolg wachten de rechthebbenden nu al jaren op een rechtmatige vergoeding.

SABAM vraagt dus de spoedige publicatie van een uitvoeringsbesluit met tarieven betreffende de digitale uitzonderingen ten gunste van onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

d. Openbare uitlening

“Het leenrecht werd bekrachtigd door een Europese Richtlijn uit 1992¹⁹, en in 1994 ingevoerd in de Belgische auteurswet. Maar op de uitvoering er van was het 10 jaar wachten. Pas na een veroordeling door het Europese Hof van Justitie (in 2003) heeft de Belgische regering halsoverkop het KB van 25 april 2004²⁰ uitgevaardigd om dwangsommen te voorkomen. Het KB vertoont dan ook grote lacunes en voert helemaal geen ‘billijk leenrecht’²¹ in.” Dit laatste werd recent bevestigd door het Europees Hof van Justitie²². In het arrest in de zaak VEWA v. Belgische Staat stelt het Hof immers als belangrijkste overwegingen dat de vergoeding voor leenrecht het de auteurs mogelijk moet maken om een passend inkomen te ontvangen en dat het daarbij niet om een zuiver symbolisch bedrag mag gaan. Bovendien stelt het Hof dat bij de bepaling van de vergoeding niet alleen het totaal aantal beschermde werken dat ter beschikking van het publiek wordt gesteld door de uitleeninstelling maar ook het volledig aantal ingeschreven uitleners in acht dient te worden genomen.

Tegen deze achtergrond wenst SABAM een aanpassing van het KB voor openbare uitlening van 25 april 2004 zodat de auteurs, de uitgevers en alle andere rechthebbenden voor de uitleening van hun werken in openbare instellingen een redelijke vergoeding ontvangen die rekening houdt met de criteria zoals gesteld door het Europees Hof van Justitie in het arrest VEWA v. Belgische Staat.

2.4. Behoud van het federale statuut van het auteursrecht en van het privékarakter van het beheer ervan

Het zou om verschillende juridische, economische en praktische redenen uitermate nefast zijn voor het auteursrecht als het federale karakter ervan niet volledig wordt behouden.

Een communautarisering van de wetgeving zou het kader waarin kunstenaars zich bewegen ondergraven en nog ingewikkelder maken. Dat zou leiden tot een verschillende benadering van het auteursrecht in het noorden en het zuiden van het land. Dat is niet wenselijk voor **de auteurs: zij moeten allen van eenzelfde bescherming kunnen genieten.** Het valt moeilijk in te denken dat voor

¹⁸ Wet van 22 mei 2005 houdende de omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 2001/29/EG van 22 mei 2001, op.cit.

¹⁹ Richtlijn 92/100/EEG van de Raad van 19 november 1992

betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom, PB, nr. L 346 van 27.11.1992, blz. 61.

²⁰ Koninklijk Besluit betreffende de vergoedingsrechten voor openbare uitlening van de auteurs, vertolkende of uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en producenten van eerste vastleggingen van films, B.S., 14 mei 2004.

²¹ Roger Blanpain, Voorzitter van het Forum Leenrecht, 9 november 2007.

²² HvJEU, C-271/10, Vereniging van Educatieve en Wetenschappelijke Auteurs (VEWA) v. Belgische Staat, 2011.

eenzelfde exploitatie in Vlaanderen wel en in Wallonië geen rechten zouden moeten worden betaald en vice versa.

Een communautarisering van het auteursrecht zou ook nefast zijn voor de internationale vertegenwoordiging. Het zou de administratieve complexiteit en de daarmee gepaard gaande kosten alleen maar verhogen wanneer voor hetzelfde nationale grondgebied verschillende wederkerigheidsovereenkomsten moeten worden gesloten.

Zowel Europees als wereldwijd tekent zich een algemene **harmonisering van de wetgeving** op het auteursrecht af. De uitwerking van verschillende wetgevingen per gemeenschap zou tegen die harmonisering kunnen indruisen. Het zou evenmin zin hebben om – rekening houdend met het bestaande kader op supranationaal niveau – wetgeving met nagenoeg dezelfde inhoud op te stellen om die per gemeenschap in verschillende teksten te gieten.

Bovendien zou een communautarisering van het auteursrecht leiden tot een complicering van het sociaal en fiscaal statuut van de auteurs en niet stroken met de **huidige intentie tot administratieve vereenvoudiging**.

De professionalisering van de verschillende creatieve sectoren die zich eindelijk op gang getrokken heeft en die de efficiëntie en de transparantie in de sector heeft vergroot, zou er nodeloos onder lijden.

Het is dan ook uitermate belangrijk dat de juridische omkadering van het auteursrecht federaal blijft. Het tegenovergestelde zou niet alleen haaks staan op de Europese regelgeving maar zou tevens blijf geven van een totaal gebrek aan kennis van de noden van deze sectoren.

Om een vlottere en efficiëntere werking te garanderen **is het voorts bijzonder belangrijk dat het beheer van het auteursrecht zijn privé karakter behoudt.** In dat verband wil SABAM erop wijzen dat zij een privébedrijf is, nl. een coöperatieve vennootschap, en dat zij bijgevolg geen inmenging in haar dagelijks bestuur en in haar strategische aanpak op nationaal en internationaal niveau zou kunnen dulden.

2.5. Behoud van de culturele diversiteit

Het auteursrecht is een intellectueel recht dat bij internationale verdragen, Europese richtlijnen en nationale wetgeving wordt beschermd.

Een auteur kan ofwel zijn recht individueel uitoefenen ofwel het beheer ervan aan een collectieve beheersvereniging toevertrouwen.

In Europa bestaan **collectieve beheersverenigingen** reeds meer dan 100 jaar en hebben ze duidelijk hun nut bewezen. Zowel voor de auteur als voor de gebruiker van werken **vormen ze een onmisbaar aanspreekpunt.**

Voor de auteur betekenen ze een aanspreekpunt waar hij zijn werken kenbaar kan maken. Hij wordt er met raad en daad bijgestaan en zijn rechten worden er, dankzij de collectiviteit van auteurs en het internationaal netwerk met buitenlandse auteursverenigingen, zo efficiënt en rendabel mogelijk beheerd.

Voor de gebruiker van werken betekenen auteursverenigingen een aanspreekpunt dat hem toegang biedt tot het gebruik van een wereldrepertoire. Hij krijgt er garanties op het vlak van titulariteit – het zijn immers de verenigingen die de gebruikte werken identificeren en de rechten aan de juiste auteur uitbetalen – alsook op het vlak van nakoming van tussen de rechthebbenden gemaakte afspraken. Voor één en hetzelfde werk kunnen immers verscheidene rechthebbenden in aanmerking komen voor een deel van de rechten (auteur, componist, bewerker, vertaler, uitgever, co- of subuitgever voor bepaalde landen).

De informatie- en communicatietechnologieën dragen ertoe bij dat het **gebruik van werken de nationale grondgebieden overstijgt**. Daarom vaardigde de Europese Commissie op 18 mei 2005 een Aanbeveling betreffende het collectieve grensoverschrijdende beheer van auteursrechten en naburige rechten uit²³. Die Aanbeveling voorziet expliciet in de mogelijkheid van terugtrekking uit het klassieke netwerk van collectief beheer van onlinerechten voor multiterritoriaal gebruik en is zo de aanzet geweest tot een fragmentering van het repertoire. **De Aanbeveling leidt naar een licentie per repertoire** in plaats van een licentie voor het gebruik van het wereldrepertoire op een nationaal grondgebied, **waardoor het voor kleine repertoires moeilijk wordt om nog eerlijk te worden vergoed**.

Het Europees Parlement heeft met twee resoluties zijn bezorgdheid geuit over die **fragmentering** en aldus ook **de aantasting van de culturele diversiteit**. Het Europees Parlement pleit voor een Europese richtlijn inzake collectief beheer die de efficiëntie van de door de verenigingen geleverde diensten niet mag ondermijnen. De richtlijn zou aan een aantal voorwaarden moeten voldoen, waaronder het vermijden van een te grote centralisatie van de repertoires. Daardoor wordt gewaarborgd dat het wereldrepertoire voor alle verenigingen beschikbaar blijft voor het verlenen van licenties aan gebruikers.

Ook SABAM ondervindt reeds de gevolgen van de fragmentering van het repertoire. Zo wordt bijvoorbeeld het Anglo-Amerikaans repertoire van sommige grote muziekuitgevers wat betreft het onlinegebruik op Belgisch grondgebied (bv. iTunes), tegenwoordig door deze uitgevers zelf beheerd. Dat maakt het voor SABAM moeilijker om voor het onlinegebruik van Belgisch repertoire op ons grondgebied tegen dezelfde voorwaarden een licentie te verlenen. Grote gebruikers menen dat een pan-Europese licentie voor de meest gebruikte repertoires (het zgn. Anglo-Amerikaanse repertoire) volstaat, en zijn niet bereid om nog apart over het mogelijk gebruik van kleine repertoires te onderhandelen. Meer nog, toen SABAM na lange en vruchteloze onderhandelingen met YouTube genoodzaakt was om die site te dagvaarden, heeft YouTube **een deel van het Belgisch repertoire uit zijn databank gewist**. De aantasting van de culturele diversiteit is dus een reëel gevaar.

Om die reden pleit SABAM er bij de nationale wetgever voor om het Belgisch repertoire voldoende aandacht en bescherming te geven. Dat kan onder meer door de werking van de Belgische auteursverenigingen te ondersteunen en van hen een bevoorrechte partner te maken bij het toekennen van licenties voor onlinegebruik. Daarnaast wenst SABAM dat de Belgische overheid initiatieven neemt om de Europese wetgeving aan te passen ten voordele van een grotere culturele diversiteit.

²³ Aanbeveling van de Commissie 2005/737/EG van 18 mei 2005 betreffende het collectieve grensoverschrijdende beheer van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van rechtmatige onlinemuziekdiensten, Publicatieblad van de Europese Unie nr. L 276/54 van 21 oktober 2005.

Bijlage 1 – SABAM: algemeen

1.1. Aard en doel

De Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (CVBA SABAM) werd opgericht in 1922. Het is een **private**, collectieve beheersvennootschap in de zin van artikel 65 van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten.

Bij Koninklijk Besluit van 1 september 1995 werd zij door het ministerie van Justitie officieel erkend en gemachtigd om haar activiteiten op Belgisch grondgebied uit te oefenen. Inmiddels is zij uitgegroeid tot de grootste auteursrechtenorganisatie en **de enige multidisciplinaire vereniging in België**.

Haar leden zijn actief in diverse kunst disciplines zoals muziek, podiumkunsten, grafische en visuele kunsten, audiovisuele media en literatuur.

Het beheer van rechten is niet beperkt tot het Belgische grondgebied. Via wederkerigheidsovereenkomsten met andere beheersverenigingen in het buitenland wordt **SABAM haast wereldwijd vertegenwoordigd**.

1.2. Missie

SABAM garandeert, **in alle transparantie**, een eerlijke vergoeding aan de duizenden binnen- en buitenlandse auteurs voor wie zij de rechten beheert.

Zij vormt een referentiepunt binnen de creatieve sector en verschaft haar klanten, **in alle veiligheid**, een snelle en eenvoudige toegang tot het wereldrepertoire.

1.3. Visie

SABAM is een onmisbare structuur ten dienste van de cultuur en streeft ernaar **elk gebruik van haar repertoire optimaal te vergoeden**. Zij tracht haar rechthebbenden, klanten en medewerkers voortdurend een meerwaarde te bieden.

SABAM wenst dan ook:

- als symbool van een hoogstaande dienstverlening erkend te worden,
- de toonaangevende auteursrechtenmaatschappij in België te zijn,
- de economische en sociale rol te vervullen die de culturele sector van haar verwacht,
- producten met een competitieve kosteneffectiviteit aan te bieden,
- een aantrekkelijk bedrijf op de arbeidsmarkt te zijn.

Bovendien wenst SABAM zich te ontwikkelen tot een bedrijf waarvan de meerwaarde in binnen- en buitenland wordt erkend. Daartoe:

- ontwikkelt SABAM samenwerkingen en biedt zij Europese licenties aan,
- staat zij ten dienste van buitenlandse rechthebbenden en hun vennootschap,
- ontwikkelt zij diensten waarmee de kosten tot een minimum kunnen worden beperkt.

1.4. Waarden

Bij het uitoefenen van haar activiteiten houdt SABAM rekening met zes basiswaarden:

Respect

Respect vormt de fundamentele waarde van onze vennootschap. Bij SABAM stellen de medewerkers ieders persoonlijkheid en afkomst op prijs en zij verzetten zich tegen vooringenomenheid en onverdraagzaamheid.

Teamgeest

1+1=3

Als team maken de medewerkers van SABAM het verschil! Elk met hun eigen talenten en kwaliteiten. Ieder zorgt ervoor dat het beste in elkaar naar boven wordt gehaald. Teamgeest betekent dat de medewerkers solidair zijn met hun collega's. Ze helpen elkaar goedgeluimd en plaatsen het bedrijfsbelang boven hun persoonlijk belang.

Professionalisme

SABAM biedt oplossingen aan die afgestemd zijn op de verwachtingen en behoeften van de rechthebbenden en de klanten. Ze streeft naar perfectie, op alle niveaus van haar dienstverlening.

Klantgerichtheid

SABAM garandeert haar klanten een hoogstaande dienstverlening. Ze worden correct ontvangen en problemen worden opgelost. De interne kwaliteitsprocessen worden regelmatig gecontroleerd en bijgestuurd om de service aan het cliënteel te optimaliseren.

Integriteit

SABAM handelt in overeenstemming met een reeks geschreven en ongeschreven waarden en gedragsregels. Ethische principes als rechtschapenheid, onkreukbaarheid, oprechtheid en betrouwbaarheid zijn geen holle woorden voor SABAM.

Verantwoordelijkheid

SABAM komt al haar verplichtingen ten aanzien van haar rechthebbenden, klanten, controle instanties en de samenleving in het algemeen na.

1.5. Structuur, organen en werking

SABAM is een burgerlijke coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid van de vennoten. Die zijn vertegenwoordigd in de statutaire organen van de vennootschap, zijnde de Algemene Vergadering, de Raad van Bestuur, de Colleges en de Commissies.

De Algemene Vergadering is samengesteld uit de auteurs, componisten en uitgevers, vennoten. Zij is bevoegd voor alle materies die specifiek bij wet en statuten aan haar zijn voorbehouden, en met name de verkiezing van de leden van de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur vormt de actieve kern van de vennootschap, waar de te volgen strategie wordt uitgestippeld. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Algemene Vergadering, die hem heeft verkozen.

De opvolging van het dagelijks beheer is toevertrouwd aan het **Comité Dagelijks Bestuur**. Dat bestaat uit de twee, door de Raad van Bestuur aangewezen Gedelegeerd Bestuurders, de Algemeen Directeur en de Directeur Juridische en Internationale Zaken.

Wegens het multidisciplinaire karakter stelt de Raad van Bestuur uit zijn midden twee Colleges samen, bestaande uit bestuurders die tot de betrokken disciplines behoren en uit door de Algemene Vergadering verkozen leden die geen bestuurder zijn. **Het College voor Muziekrechten en het College voor Toneel-, Literaire, Audiovisuele Rechten en Beeldende Kunsten** behandelen binnen hun betrokken discipline operationele onderwerpen. Zij hebben beslissingsbevoegdheid wat betreft het vastleggen van de tarieven en de innings- en verdelingsregels.

Drie **Commissies** zijn bevoegd voor de classificatie van de werken, namelijk de Commissie « Classificatie Muziek », de Commissie « Classificatie Teksten en Audiovisuele Werken » en de Commissie voor « Bewerkingen op het Publiek Domein ».

Binnen de door de Raad van Bestuur vastgelegde strategie staat het **Directiecomité**, voorgezeten door de Algemeen Directeur, in voor de strategische, financiële en operationele leiding van de onderneming. De bevoegdheden van de Algemeen Directeur zijn bepaald bij beslissing van de Raad van Bestuur en in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

1.6. Kwaliteit, transparantie en deugdelijk bestuur

Bij het vervullen van haar opdracht tracht SABAM **uit te blinken op alle terreinen van haar bedrijfsvoering**. Daartoe streeft de vennootschap voortdurend naar efficiëntie, betrouwbaarheid, kwaliteit en leadership.

SABAM voert een **systeem van kwaliteitsbewaking** in. Dat systeem maakt het mogelijk de interne processen en hun wisselwerking te analyseren, verantwoordelijkheden duidelijk te bepalen en specifieke controlebehoeften te achterhalen. Via onderlinge dienstenovereenkomsten verbinden de afdelingen zich ertoe hun wederzijdse prestaties te meten en ze te verbeteren. Dankzij dat systeem van bewaking en voortdurend in vraag stellen van de processen kan uiteindelijk beter worden ingespeeld op de wensen van onze rechthebbenden en klanten.

SABAM houdt zich strikt aan de geldende nationale en internationale wetgeving alsook aan interne richtlijnen.

De wet van 10 december 2009 die de sector van het collectief beheer regelt, biedt auteurs én gebruikers trouwens de beste garanties op **transparantie** en **goede werking**.

De door SABAM gewenste transparantie komt ook tot uiting op haar website, waar naast algemene informatie (statuten, reglementen, tarieven) ook specifieke informatie (e-SABAM, online aanvragen van toestemming voor gebruik op een openbare plaats, enz.) wordt aangeboden.

De binnenkort geplande goedkeuring van een **Corporate Governance Charter** zal een extra houvast bieden voor de waardecreatie van onze vennootschap op lange termijn.

1.7. Controles

SABAM is onderworpen aan vijf controles: twee interne en drie externe.

Wat de **interne controles** betreft, wordt jaarlijks een **verslag over de geldstromen** opgesteld. Dat omvat een gedetailleerd overzicht van alle inningen en uitbetalingen van rechten en wordt door onze bedrijfsrevisoren geauditeerd (volgens artikel 38 van het Algemeen Reglement van SABAM).

De Raad van Bestuur heeft ook een **Intern Auditcomité** opgericht, dat conform de bestaande Audit-charters de door het management genomen significante risico's identificeert en evalueert.

Wat de **externe controles** betreft, dient SABAM zich, zoals elke burgerlijke coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, te houden aan:

- het Wetboek van de Inkomstenbelastingen. Daardoor is SABAM verplicht haar **aangifte in de vennootschapsbelasting** te publiceren, met opgave van o.a. de bewegingen op reserves, een overzicht van de waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en lasten, de verworpen uitgaven, een uiteenzetting van de winst, de verhaalbare verliezen en de verrekenbare voorheffingen.
- het Wetboek van Vennootschappen. Daardoor is SABAM verplicht om **jaarlijks haar jaarrekening bij de Nationale Bank van België in te dienen**, dat wil zeggen de balans, de resultatenrekening, de bijlagen, de waarderingsregels, het beheersverslag en het verslag van de commissaris.
- Voordat zij worden ingediend, worden de rekeningen doorgelicht door een auditkantoor, dat een verslag van de commissaris opstelt.

Bovendien dient SABAM, zoals alle beheersvennootschappen van auteursrechten en naburige rechten, volgens artikel 76 van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten jaarlijks of desgevraagd allerhande informatie aan de Federale Overheidsdienst Economie, Dienst Controle en Bemiddeling, te verschaffen om haar **activiteit te laten controleren**. De stukken die SABAM daarbij moet verstrekken, zijn:

- een algemeen inlichtingenformulier;
- een aangifteformulier waarop de geïnde en verdeelde rechten worden vermeld;
- de jaarrekeningen;
- een bijzonder verslag van de commissaris-revisor met betrekking tot de aanwending van de rechten die op definitieve wijze niet uitgekeerd kunnen worden;
- een bijzonder verslag van de commissaris-revisor met betrekking tot het totale bedrag van de bezoldigingen, forfaitaire kosten en voordelen van welke aard ook, die werden uitgekeerd aan de bestuurders;
- de voorstellen tot wijziging van statuten, tarieven of regels van inning of verdeling;
- het verslag van goedkeuring van de commissaris-revisor betreffende de jaarrekeningen;
- de aanvragen tot erkenning van agenten aan de minister;
- andere informatie die door de vertegenwoordiger van de minister wordt opgevraagd.

Ten slotte betaalt SABAM, ten gevolge van die laatste controle, **een bijdrage ter financiering van het uitgeoefende toezicht**. Die wordt berekend op basis van de geïnde rechten in België, of in het buitenland voor rekening van rechthebbenden die op Belgisch grondgebied verblijven (wet van 20 mei 1997 op de financiering van het toezicht op de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en van naburige rechten bepaald in de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten). Die bijdrage is gelijk aan 0,2% van de geïnde rechten²⁴.

²⁴ Zie voor nadere bijzonderheden onder meer: <http://www.directiveservices.be/nl/procedure/meedelen-van-bepaalde-gegevens-vanuit-de-vennootschappen-voor-het-beheer-van-auteursrechten>.

Bijlage 2 – De kerncijfers van SABAM²⁵

2.1. Overzicht

In 2010 liet SABAM de volgende kerncijfers optekenen:

- 36.340 leden,
- 38,4 miljoen werken vertegenwoordigd,
- 289,5 voltijds equivalente medewerkers (+11,3% ten opzichte van 2009),
- 193 miljoen € omzet (-2,3% ten opzichte van 2009),
- 145 miljoen € toegekend en 139 miljoen € uitbetaald aan binnen- en buitenlandse rechthebbenden,
- 83% van de nettorechten 2009 uitbetaald in 2009 en 2010,
- 98,4% van de rechthebbenden ontvingen minder dan 50.000 € (betalingen aan de buitenlandse maatschappijen niet meegerekend),
- 26,4 miljoen € nettokosten (+6,3% ten opzichte van 2009),
- een nettokostenpercentage van 14,2% (+1,2 procentpunt ten opzichte van 2009),
- 600.000 € geïnvesteerd in culturele projecten.

2.2. De inningen

Het omzetcijfer klokte in 2010 af op 192.965.642 €. Dat komt neer op een daling met 2,3% tegenover 2009. Zoals bekend namen de rechten in 2009 met 9,4% af.

Het boekjaar 2010 zat vol contrasten. De inning van auteursrechten daalde met meer dan 2%. Maar die onderprestatie is andermaal grotendeels toe te schrijven aan de rechten van de fono- en videografische producenten (buitenlandse Central Licensing²⁶). De ontvangsten uit de buitenlandse Central Licensing (mechanische rechten) daalden in 2010 immers met 18% (-11,2 miljoen €), nadat ze in 2009 al met 25% waren geslonken. Dat komt door de crisis in de sector en het niet verlengen van het contract met UNIVERSAL op 1 oktober 2010.

Daarnaast kalfden de thuiskopierechten in 2010 fors af (-47,6% of -3 miljoen €). Dat is te wijten aan de slinkende verkoop van blanco cd's en dvd's en aan het feit dat in 2009 een inhaalbeweging plaatsvond voor rechten van voorgaande jaren. Voorts krompen de reprografierechten in 2010 met 36% (-1 miljoen €). Die daling is, net als bij de thuiskopierechten, voornamelijk toe te schrijven aan het ontvangen van rechten van voorgaande jaren.

De aanhoudend slechte resultaten van mechanische rechten werden echter afgezwakt door de betere prestaties in de volgende sectoren:

- media: +9,3%, voornamelijk dankzij de betaalzenders en de inning van kabelrechten;
- publieke uitvoeringsrechten muziek: + 8,3%.

²⁵ Voor meer informatie kan het jaarverslag 2010 op de website [www.sabam.be](http://www.sabam.be/resultat/nl/10/index.html) worden geraadpleegd: <http://www.sabam.be/resultat/nl/10/index.html>.

²⁶ Enerzijds de door de centraliserende maatschappijen overgemaakte bedragen voor de exploitatie in België en anderzijds de door SABAM geïnde bedragen in het kader van de centralisatiecontracten die zijzelf beheert voor de exploitatie buiten haar grondgebied.

GLOSSARIUM

AP: Access Provider.

De wet op de elektronische handel van 11 maart 2003 onderscheidt drie categorieën ISP's (Internet Service Providers), ook wel dienstverleners die als tussenpersoon optreden genoemd, en maakt bepaalde verschillen in de vrijstelling van aansprakelijkheid.

De wet onderscheidt enerzijds de “mere conduit” (doorgeefluik) van creatieve inhoud (art. 18), wat inhoudt dat de « doorgever » of AP niet aansprakelijk is als:

- het initiatief voor de doorgifte niet bij de dienstverlener ligt,
- de ontvanger niet door de dienstverlener wordt geselecteerd,
- de doorgegeven informatie niet door de dienstverlener wordt geselecteerd.

Voorts onderscheidt zij de tijdelijke opslag (caching) (art. 19). De « aanbieder van caching » is vrijgesteld indien:

- hij de informatie niet wijzigt,
- hij de toegangsvoorwaarden voor de informatie in acht neemt,
- hij de regels betreffende de bijwerking van de informatie naleeft,
- hij niets wijzigt aan het rechtmatige gebruik van technologie,
- hij prompt handelt om de opgeslagen informatie te verwijderen zodra hij er daadwerkelijk kennis van heeft dat de informatie verwijderd werd van de plaats waar zij zich oorspronkelijk in het net bevond.

En ten slotte hosting (host-diensten) (art. 20). De aanbieder van hosting (“hoster”) is van aansprakelijkheid vrijgesteld als:

- hij niet daadwerkelijk kennis heeft van de onwettige activiteit of informatie,
- hij de onwettige inhoud waarvan hij kennis heeft, onmiddellijk verwijderd.

Auteur: in de ruime of juridische zin van het woord (zoals in “auteursrecht” of “auteursvereniging”): de maker van een werk, zoals de componist, de tekstschrijver, de scenarioschrijver, de regisseur, de schilder, de fotograaf en de humorist.

In de enge zin: auteur van teksten (bijvoorbeeld liedjesschrijver, romancier, dichter).

BBP: Bruto binnenlands product

BS: Belgisch Staatsblad.

Cliënteel: de gebruikers van het repertoire van SABAM.

Componist: de persoon die een muziekwerk geschreven/gecomponeerd/gemaakt heeft.

CVBA: Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

Ernstige muziek: klassieke muziek

EU: Europese Unie.

Gebruikers: elke persoon die het repertoire van SABAM gebruikt.

Inhoudaanbieder: natuurlijke persoon of rechtspersoon die via gelijk welk elektronisch middel, waaronder internet, informatie en opvoedkundige of creative contents aan het publiek ter beschikking stelt.

Inning: invordering van auteursrechten.

Kabelmaatschappij: rechtspersoon die instaat voor de gelijktijdige, ongewijzigde en integrale doorgifte van televisie- of radioprogramma's die voor ontvangst door het publiek bestemd zijn.

Mechanische reproductierechten (of mechanische rechten): alle rechten verbonden aan andere dan grafische (papieren) reproducties waarmee een auteur zijn werken aan het publiek kan meedelen. Alle rechten die voortvloeien uit de verkoop van fysieke dragers (cd's, dvd's, enz.), dat wil zeggen de offline-sector, in tegenstelling tot de online-sector (internet).

Nationale commerciële omroepen: privé natuurlijke personen of rechtspersonen die de uitgeversverantwoordelijkheid dragen voor de keuze van de inhoud van een dienst die als hoofddoel heeft televisie- of radioprogramma's nationaal aan het publiek mee te delen ter informatie, ontspanning, opvoeding of voor commerciële communicatie.

Nettokosten: verschil tussen de kosten zoals diensten en diverse goederen, bezoldigingen, sociale lasten, pensioenen, geproduceerde vaste activa, afschrijvingen, waardeverminderingen op vorderingen, voorzieningen voor risico's en lasten, andere bedrijfskosten, financiële lasten en uitzonderlijke opbrengsten en de lasten zoals de lasten van het Sociaal Fonds, de Kas voor Onderlinge Hulp en Solidariteit en SABAM Cultuur, andere bedrijfsopbrengsten SABAM, financiële bruto-opbrengsten SABAM, bewegingen op de reserves, spreiding brugpensioenen 2007-2009, latente waardeverminderingen.

Nettorechten: auteursrechten plus de andere ontvangsten, zoals de financiële inkomsten van het Sociaal Fonds, de Kas voor Onderlinge Hulp en Solidariteit en SABAM Cultuur, en de andere inkomsten van SABAM Cultuur, minus de overdrachten aan het Sociaal Fonds, de Kas voor Onderlinge Hulp en Solidariteit en SABAM Cultuur.

Online verspreide creatieve inhoud: contents en diensten zoals muzieknummers, audiovisuele werken (films, videoclip, enz.), games, onlinepublicaties, door gebruikers aangemaakte educatieve contents.

Openbare gebruiksrechten muziek: rechten die voortvloeien uit het gebruik van mechanische muziek (radio, cd, ...) op openbare plaatsen (fuiwen, horeca, handelszaken, discotheken, enz.), ernstige (klassieke) muziek, filmmuziek en levende lichte muziek (bijvoorbeeld live pop, rock).

Overkoepelend beheer: In België zijn de overkoepelende beheersvennootschappen Auvibel en Reprobel. Die vennootschappen zijn belast met het innen van de uit de wettelijke licenties voortvloeiende rechten (onder andere thuiskopie, reprografie, openbare uitlening). Beheersvennootschappen zoals SABAM zijn bestuurder van die overkoepelende vennootschappen en verdelen de rechten onder hun leden.

P2P: afkorting van peer-to-peer, afgeleid van het Engelse woord peer, wat gelijke betekent. In een peer-to-peernetwerk wordt informatie gratis uitgewisseld tussen individuele computers onderling. Dit netwerkmodel sluit aan bij het client-servermodel, alleen is hier elke client ook een server. Peer-to-peer kan gecentraliseerd zijn (de verbindingen verlopen via een tussenserver) of gedecentraliseerd (de verbindingen lopen rechtstreeks). Hiermee is het mogelijk bestanden te delen.

Rechthebbende: houder van een recht op een beschermd werk.

Repartitie: uitbetaling van de auteursrechten aan de rechthebbenden.

SABAM: Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (coöperatieve vennootschap). Collectieve beheersvennootschap die auteursrechten int en de in binnen- en buitenland geïnde rechten aan haar leden uitkeert. Website: www.sabam.be.

Uitgever: natuurlijke persoon of rechtspersoon die op grond van een contract exploitatierechten op een auteursrechtelijk beschermd werk geniet, krachtens zijn contractuele verplichtingen het werk reproduceert en in omloop brengt, en in ruil daarvoor een overeengekomen deel van de auteursrechten ontvangt.

Vermogensrechten: rechten die de auteur of zijn rechthebbenden het exclusieve recht geven om elk gebruik van zijn werk toe te staan of te verbieden, alsook het recht om te bepalen of die toestemming al dan niet gratis wordt verleend. De vermogensrechten van de auteur staan bepaald in artikel 1§1 van de Belgische wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten.

Web 2.0-platformen: geheel van toepassingen en nieuwe gebruiken van internet op basis van technologieën die internet interactief moeten maken en berusten op de verspreiding of uitwisseling van contents die door de internetgebruikers zelf zijn aangebracht.

Wederkerigheidscontract (of wederzijds vertegenwoordigingscontract): het contract waarbij SABAM aan een buitenlandse auteursvereniging opdracht geeft om op haar grondgebied auteursrechten voor de leden van SABAM te innen en waarbij SABAM, omgekeerd, de rechten voor de buitenlandse vereniging in België int.

WIPO: World Intellectual Property Organization. De wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom is een gespecialiseerde instelling van de Verenigde Naties, die in 1967 werd opgericht. Zij heeft tot taak een evenwichtig en toegankelijk internationaal systeem inzake intellectuele eigendom tot stand te brengen dat creativiteit vergoedt, innovatie stimuleert en bijdraagt tot economische ontwikkeling zonder afbreuk te doen aan het algemeen belang. Zij bevordert wereldwijd de bescherming van intellectuele eigendom dankzij samenwerking tussen staten en met andere internationale organisaties. Het hoofdkwartier bevindt zich in Genève (Zwitserland).